

1. Wstaw słowa z listy do tekstu

przejąć, dokonać, oferować, walczyć, wyruszyć, uciec, postawić, ostrzelać, zaaprobować, aresztowani, spaść, niszczenie, bronić się, stracić

28 lutego, piąty dzień inwazji Rosji na Ukrainę. Mimo zmasowanych ataków bombowych, raketowych i konsekwentnego celów w kraju Rosja ciągle nie kontroli nad żadnym znaczącym strategicznie miastem. Atakowane są nie tylko cele wojskowe, ale również cywilne, między innymi Rosjanie raketami przedszkole w Ochtyrce w obwodzie sumskim. Dziś zmasowanych ataków na cele cywilne w Charkowie. Tysiące ludzi do schronów i stacji metra chroniąc się przed rosyjskimi bombami. Mimo oblężenia, Kijów wciąż przed rosyjskimi oddziałami, a zarówno prezydent Zełenski jak i mer Kijowa Kliczko zostają na miejscu, aby o swój kraj.

Według źródeł ukraińskich Rosjanie już ponad 5 tysięcy żołnierzy. W wojnie zginęło kilkaset Ukraińców, w tym ponad stu cywilów.

Na Białorusi rozmowy między obu stronami. Prezydent Zełenski zapowiada, że nie ma mowy o żadnych ustępstwach ze strony Ukrainy. Coraz liczniejsze protesty przeciwko wojnie w Rosji – ponad tysiąc osób zostało w kilkudziesięciu miastach. Na ulice wychodzą również demonstranci na Białorusi.

Po wprowadzonych 27 lutego sankcjach wobec Rosji kurs rubla o ponad 30 procent. Unia Europejska po raz pierwszy w historii zakup broni dla napadniętego kraju. Putin w stan gotowości rosyjski arsenał nuklearny.

Do Ukrainy transporty broni z krajów europejskich. Na przejściach granicznych w Polsce przy granicy polsko-ukraińskiej czekają tłumy Polaków i innych Europejczyków gotowych pomóc uchodźcom z Ukrainy. Ochotnicy darmowy transport autobusami i prywatnymi samochodami, noclegi, prowiant, środki higieniczne, ubrania, a także pomoc medyczną. W szkołach i domach kultury w miejscowościach przygranicznych również organizowane są miejsca, gdzie uchodźcy mogą się zatrzymać, ogrzać, odpocząć i przenocować.

(Tekst pochodzi z opisu odcinka podcastu „Raport o stanie świata Dariusza Rosiaka” z 28 lutego 2022)

2. Na podstawie tekstu i wiedzy ogólnej połącz czasowniki z dopełnieniami

1. napadać / napaść	a) sankcje
2. ostrzeliwać / ostrzelać	b) kontrolę nad miastem
3. zrzucić / zrzucić	c) o / za swój kraj
4. stawiać / postawić	d) rozejm
5. uciekać / uciec	e) na sąsiednie państwo
6. przejmować / przejąć	f) ofiary śmiertelne
7. bronić / obronić	g) wojnę
8. chronić się / schronić się	h) cele wojskowe i cywilne
9. walczyć	i) w podziemiach metra
10. ponosić / ponieść	j) z kraju

11. zawierać / zawrzeć	k) kraju za wszelką cenę
12. wypowiadać / wypowiedzieć	l) w stan gotowości
13. nakładać / nałożyć	m) bombę

3. Uzupełnij tabelę

CZASOWNIK	IMIESŁÓW PRZYMIOTNIKOWY CZYNNY	IMIESŁÓW PRZYMIOTNIKOWY BIERNY	IMIESŁÓW PRZYSŁÓWKOWY WSPÓŁCZESNY
		ostrzeliwany / ostrzelany	
			broniąc się
zrzucać / zrzucić			
	napadający		
	wyjący	----- *	
chronić			
		stawiany / postawiony	
		-----	zmierzając
zabijać / zabić			
	oblegający		
strzelać / strzelić			
		-----	wybuchając
	otaczający		
atakować / zaatakować			
	nakładający		
		wycofywany / wycofany	
gromadzić / zgromadzić			

*----- nie musi znaczyć, że forma nie istnieje, ale że jest rzadko używana lub nieużywana w kontekście wojennym

4. Połącz słowa z definicjami i podpisz nimi obrazki

1. szeregowy	a) to co żołnierze mają na głowach
2. karabin maszynowy	b) formalna, nieduża grupa żołnierzy
3. oddział	c) osoba, która decyduje się coś zrobić, chociaż nie musi
4. marynarka wojenna	d) osoba, która jest trzymana wbrew swojej woli
5. czołg	e) armia walcząca w powietrzu
6. ochotnik	f) ktoś, kto zginął/umarł na wojnie lub w wypadku
7. bitwa	g) otoczenie miasta przez wojska przeciwnika
8. rozejm	h) najniższy stopień wojskowy; zwykły żołnierz
9. lotnictwo	i) pokój, traktat
10. ofiara śmiertelna	j) armia walcząca na morzu
11. jeńiec	k) duża broń automatyczna
12. wybuch	l) więzienie wojenny
13. zakładnik	m) walka w czasie wojny
14. pocisk	n) armia, która walczy na lądzie
15. hełm	o) pancerny pojazd wojskowy
16. piechota	p) rakietą wojenna
17. oblężenie	r) eksplozja

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	

5. Dopasuj przymiotniki do podanych rzeczowników

1. zacięte	a) ataki
2. międzynarodowy	b) atomowa
3. trwałe	c) wojenne
4. oddziały	d) świadek
5. działania	e) policyjna
6. miasto	f) pokojowe / partyzanckie
7. broń	g) śmiertelna
8. ofiara	h) obserwator
9. zmasowane	i) graniczne
10. decydująca	j) bitwa
11. naoczny	k) walki
12. godzina	l) pokój

6. Połącz czasowniki z dopełnieniami

1. wziąć	a) pokój
2. przywrócić	b) ofiary śmiertelne
3. otworzyć	c) broń
4. przejąć	d) z zasadzki
5. atakować	e) władzę
6. ogłosić	f) do niewoli
7. ponieść	g) rozejm
8. gromadzić	h) do wojska
9. wysłać	i) oddziały pokojowe
10. zaciągnąć się	j) ogień

7. Wstaw do zdań wyrażenia z ćwiczenia 5 i 6

1. mają miejsce zarówno na lądzie jak i w powietrzu.
2. Zarówno wśród żołnierzy jak i wśród cywilów są
3. Na wschodzie kraju trwają Ukraińcy nie poddadzą się tak łatwo.
4. Putin straszy świat, że użyje

5. Dzięki dziennikarzom i mamy dostęp do obiektywnych informacji.
6. Mieliśmy nadzieję na, ale niestety to było tylko marzenie.
7. Żołnierze do cywilów dla zabawy.
8. Mamy nadzieję, że rozmowy prezydentów naszej ojczyźnie.
9. Kraje Zachodu w końcu zdecydowały się do Ukrainy. W jej stronę obecnie zmierzają kolumny ciężarówek.
10. Wielu młodych patriotów zdecydowało się do wojska, aby bronić swojej ojczyzny
11. Kreml chce usunąć obecny rząd Ukrainy i w tym kraju.
12. Oprócz nagrań wideo mamy też ataków na budynki cywilne.

Odpowiedzi

1. 1.niszczenia, 2.przejęła, 3.ostrzelali, 4. dokonali, 5.uciekło, 6.broni się, 7. walczyć, 8. stracili, 9. aresztowanych, 10. spadł, 11. zaaprobowała. 12. postawił, 13. wyruszył, 14. oferują

2.1.e, 2.h, 3.m, 4.l, 5j, 6.b, 7.k, 8.i, 9.c, 10.f, 11d, 12g, 13a

3.

CZASOWNIK	IMIESŁÓW PRZYMIOTNIKOWY CZYNNY	IMIESŁÓW PRZYMIOTNIKOWY BIERNY	IMIESŁÓW PRZYSŁÓWKOWY WSPÓŁCZESNY
ostrzeliwać / ostrzelać	ostrzelujący	ostrzeliwany / ostrzelany	ostrzeliwując
bronić się/ obronić się	broniący	broniony / obroniony	broniąc się
zrzucać / zrzucić	zrzucający	zrucany / zrucany	zrzucając
napadać / napaść	napadający	napadany / napadnięty	napadając
wyć / zawyć	wyjący	-----	wyjąc
chronić / ochronić	chroniący	chroniony / ochroniony	chroniąc
stawiać / postawić	stawiający	stawiany / postawiony	stawiając
zmierzać	zmierzający	-----	zmierzając
zabijać / zabić	zabijający	zabijany / zabity	zabijając
oblegać / oblec	oblegający	oblegany / oblężony	oblężając
strzelać /(za)strzelić	strzelający	strzelany / (za)strzelony	strzelając
wybuhać / wybuchnąć	wybuchający	-----	wybuchając

otaczać / otoczyć	otaczający	otaczany / otoczony	otaczając
atakować / zaatakować	atakujący	atakowany / zaatakowany	atakując
nakładać / nałożyć	nakładający	nakładany / nałożony	nakładając
wycofywać / wycofać	wycofujący	wycofywany / wycofany	wycofując
gromadzić / zgromadzić	gromadzący	gromadzony / zgromadzony	gromadząc

4.1.h, 2.k, 3.b, 4.j, 5.o, 6.c, 7.m, 8.i, 9.e, 10.f, 11.l, 12.r, 13.d, 14.p, 15.a, 16.n, 17.g

strzelba, pocisk, wybuch, hełm

czołg, oblężenie, bitwa, jeniec

rozejm, marynarka wojenna, lotnictwo, piechota

5. 1.k, 2.h, 3.l, 4.f, 5.c, 6.i, 7.b, 8.g, 9.a, 10.j, 11.d, 12.e

6. 6.1.f 2.a, 3.i, 4.e, 5.d, 6.g., 7.b, 8.c, 9.i, 10 h